

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมโลกปัจจุบันเป็นสังคมข้อมูลข่าวสารความก้าวหน้าความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรมมีผลกระทบทั่วถึงอย่างรวดเร็วบุคคลในสังคมต้องติดต่อสื่อสาร เพื่อดำเนินกิจกรรมทางสังคมหรือเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ภาษาต่างประเทศจึงกลายเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่ง สำหรับการสื่อสารความรู้สึคนึกคิดเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการศึกษาหาข้อมูล ความรู้ และถ่ายทอดวิทยาการต่าง ๆ แก่กันในด้านเศรษฐกิจภาษามีความจำเป็นยิ่งขึ้นในการเจรจาการค้าและการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการรู้ภาษาต่างประเทศจะช่วยสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างชนชาติไทยและชนชาติอื่น เพราะมีความเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละเชื้อชาติ ทำให้สามารถปฏิบัติต่อกันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีความเข้าใจและภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทยสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยไปสู่สังคมโลก (กรมวิชาการ. 2544 : 1)

ความเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้านของสังคมในยุคปัจจุบัน เช่น ด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการศึกษา โดยความเปลี่ยนแปลงทั้งหมดนี้ส่งผลให้พฤติกรรมของมนุษย์ต้องเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตในสังคมที่แปรเปลี่ยนไปได้อย่างเหมาะสม เช่น ความสามารถในการเรียนรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการใช้ภาษา เป็นต้น ด้วยเหตุดังกล่าวระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้องสร้างคนให้มีความสามารถทางด้านต่าง ๆ เพียงพอที่จะมีชีวิตอยู่รอดได้ และสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม) ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 มาตรา 23 ได้เน้นให้ความสำคัญทางด้านการจัดการทางภาษามีความรู้และทักษะสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และมาตรา 24 ระบุว่าให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ทำเป็น รวมทั้งให้ปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (ฝ่ายวิชาการ. 2546 : 11 - 12)

กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จำเป็นต้องปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์ การศึกษาต้องเตรียมคนให้มีคุณสมบัติเหมาะสมกับเศรษฐกิจยุค โลกาภิวัตน์การจัดการศึกษาต้องยึดผู้เรียนเป็นหลัก ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม) ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 หมวดที่ 4 ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 22 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ในการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและตามศักยภาพเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด และฝึกปฏิบัติให้คิดเป็นทำเป็นแก้ปัญหาเป็นสอดคล้องกับความสนใจความถนัดและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนจากประสบการณ์จริงแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (กรมวิชาการ. 2543 : 3)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้จัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ประกอบอาชีพ รวมทั้งมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลาย และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์และมุ่งเน้นทักษะทั้งสี่ คือ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสวงหาความรู้ฝึก ความคิดเห็น และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 1 - 2)

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทักษะด้านภาษา ประกอบด้วย ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ผู้สอนควรจัดให้มีการสัมพันธ์กันทั้ง 4 ทักษะ โดยแบ่งกลุ่มทักษะได้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทักษะรับสาร ได้แก่ ทักษะการฟังและการอ่าน อีกกลุ่มหนึ่งคือ ทักษะการส่งสาร ได้แก่ ทักษะการพูดและการเขียน นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนทักษะทั้ง 2 กลุ่ม โดยสัมพันธ์กันสำหรับทักษะการเขียน (สุภาณี ชินวงศ์. 2543 : 9 - 10) กล่าวว่า การเขียนเป็นทักษะที่ยากสำหรับนักเรียนเนื่องจากเป็นทักษะที่มีกระบวนการซับซ้อนเป็นทักษะที่ต้องได้รับการฝึกฝน เรียนรู้จากประสบการณ์ อย่างไรก็ตามการฝึกทักษะการเขียนสามารถช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาอื่น ๆ ด้วย และช่วยสนับสนุนทักษะการพูด เนื่องจากทักษะทั้งสองทักษะเป็นทักษะการผลิตภาษาออกมาเช่นเดียวกันกับทักษะการอ่านและการฟังที่จะสนับสนุนซึ่งกันและกัน เพราะเป็นทักษะด้านการรับรู้เหมือนกัน ดังนั้นการเขียนจึงเป็นทักษะที่ยากที่สุดและควรเป็นทักษะที่นักเรียน

ต้องได้รับการฝึกฝน

สำหรับวิธีการสอนเขียนในระดับประถมศึกษา ครูจะเน้นการฝึกให้นักเรียนเขียนให้ถูกต้องสวยงาม หรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลจากตัวอย่างที่ให้มา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คอส และ มาสโลว์สกี (Kos & Maslowski, 2001 : 567 - 569) เรื่องสิ่งสำคัญในงานเขียนของนักเรียนเกรดสองที่พบว่า นักเรียนที่เขียนได้ดีต้องมีลายมือที่สวยงามเขียนตัวสะกดได้ถูกต้อง นักเรียนไม่ได้คำนึงถึงการแสดงความคิดในงานที่เขียน ในการฝึกทักษะการเขียนต้องอาศัยระยะเวลามากกว่าทักษะอื่น ๆ และนอกจากนั้นก็มักจะพบว่า ทักษะการเขียนจะถูกนำมาสอนเป็นทักษะสุดท้าย หลังจากที่นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟัง การพูด และการอ่านมาแล้วตามลำดับ

สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร โดยเฉพาะทักษะการเขียน เนื่องจากครูผู้สอนภาษาอังกฤษมิได้นำทักษะกระบวนการและกลวิธีในการสอนภาษามาใช้วางแผนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น ทำให้นักเรียนไม่ค่อยมีโอกาสฝึกฝนการเขียนภาษาอังกฤษเท่าที่ควร เพราะครูส่วนใหญ่มุ่งเน้นทักษะการฟัง การพูด และการอ่านมากกว่า โดยเน้นการสอนที่สนุกสนานมีเพลง เกม ในการจัดกิจกรรมทำให้ความรู้ความสามารถทางด้านภาษาลดลง (สถาบันภาษาอังกฤษ, 2550 : 142) ตลอดจนครูผู้สอนไม่ถนัดในการสอนเขียน เนื่องจากไม่ได้ศึกษาภาษาอังกฤษมาโดยตรงทำให้ขาดความรู้ ความเข้าใจ และความมั่นใจในการเขียนไม่สามารถนำความรู้มาใช้ปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (เขาวงศ์ คำเลิศลักษณ์, 2542 : 50) ที่กล่าวว่า การสอนเขียนครูต้องใช้เวลาในการตรวจงานนานต้องอาศัยความรู้และความสามารถหลายด้าน จึงเป็นทักษะที่สอนยากที่สุดและผู้เรียนประสบความสำเร็จน้อยที่สุด

จากรายงานการประเมินคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ได้ดำเนินการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ปีการศึกษา 2551 มีระดับคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 39.69 ซึ่งนับว่าผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยเฉพาะทักษะการเขียน พบว่า ต่ำกว่าทักษะอื่น ๆ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2, 2551 : 71) สอดคล้องกับผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนหนองบัวคูรัฐประชาสรรค์ ก็คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยในปีการศึกษา 2551 โดยเฉลี่ยพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ ร้อยละ 41.14 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับที่ไม่น่าพอใจ เมื่อศึกษาสภาพแล้วพบว่า ปัญหาที่สำคัญ ก็คือนักเรียนขาดความสามารถในการเขียนคำศัพท์หรือความสามารถใน

การถ่ายทอดความหมายของคำศัพท์ออกมาเป็นตัวหนังสือให้ผู้รับเข้าใจจุดประสงค์ได้ไม่ดีเท่าที่ควร (โรงเรียนหนองบัวคูรัฐราษฎร์ประชาสรรค์. 2551 : 5)

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ มีความสนใจในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกิดขึ้นกับนักเรียน และสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ และความสามารถพื้นฐานทางภาษาอังกฤษ ผู้วิจัย จึงมีความประสงค์ที่จะสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นการลด ปัญหาเกี่ยวกับการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษและจะช่วยพัฒนาทักษะการเขียนคำศัพท์ ภาษาอังกฤษของนักเรียนให้ดีขึ้น อันจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สูงขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษต่อไป

คำถามการวิจัย

1. แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นจะแก้ปัญหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้หรือไม่
2. การทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นอย่างไร
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ การเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนเรียนและ หลังเรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนคำศัพท์ ภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

1. แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ โดยการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนหนองบัวคูรัฐราษฎร์ประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภพสันธุ์ เขต 2 จำนวน 18 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังจากการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ

2.2.2 ความพึงพอใจในการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังจากการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ ใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสารมาตรฐาน ต 1.3 : นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับฝึกทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 4 เรื่อง ประกอบด้วย

3.1 Family Tree : grandfather, grandmother, father, mother, sister, brother, aunt, uncle, son, daughter

3.2 Occupations : doctor, nurse, teacher, dress maker, postman, policeman, carpenter, fruit seller, soldier, merchant

3.3 Household Objects : tissue paper, toothpaste, toothbrush, fish sauce, umbrella, powder, pepper, radio, paper, table

3.4 Animals : fish, rabbit, buffalo, bird, chick, sheep, goat, horse, duck, deer

4. สถานที่และระยะเวลาการวิจัย

โรงเรียนหนองบัวคูรัฐประชาสรรค์ ตำบลหนองบัว อำเภอหนองคูศรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553
ใช้เวลาในการทดลองเป็นเวลา 16 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การเขียนคำศัพท์ หมายถึง ความสามารถในการสะกดคำศัพท์ และเขียนคำศัพท์
ซึ่งจะช่วยให้ผู้เขียนสามารถถ่ายทอดความหมายของคำศัพท์ออกมาเป็นตัวหนังสือ และ
ให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ โดยตรงตามจุดหมายที่ผู้เขียนต้องการ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบฝึก
เสริมทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

คำศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง คำศัพท์เฉพาะที่อยู่ในหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง
My Family สารการเรียนรู้ที่ 1 Family Tree 2. Occupations 3. Household Objects
4. Animals กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แบบฝึกเสริมทักษะ หมายถึง แบบฝึกที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสำหรับฝึกทักษะการเขียน
คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
มี 4 สารการเรียนรู้ คือ Family Tree, Occupations, Household Objects, Animals
รวม 12 ชุด ซึ่งผู้วิจัยจัดเรียงลำดับความยากของเนื้อหาที่ง่ายไปหายาก

ประสิทธิภาพของแบบฝึก หมายถึง ค่าร้อยละที่ได้จากการทำแบบฝึกเสริมทักษะ
การเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษระหว่างการฝึก และค่าร้อยละของการทำแบบทดสอบหลังเรียน
ในที่นี่กำหนดเกณฑ์มาตรฐาน 80 / 80

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ได้
จากการทำแบบฝึกเสริมทักษะระหว่างเรียนได้ถูกต้องร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ได้
 จากการทดสอบหลังเรียน ได้ถูกต้องร้อยละ 80
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน หมายถึง คะแนนจากการทำแบบทดสอบการเขียนคำคำ
 หลังเรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้น
 ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความพอใจของนักเรียนหลังจากเรียนโดยใช้แบบ
 เสริมทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยพิจารณาความพึงพอใจในด้านเนื้อหา กิจก
 การเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล จากการตอบแบบวัดความพึงพอใจในการเรี
 ของนักเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ผลการวิจัยครั้งนี้จะมีประโยชน์ ดังนี้
1. ผู้วิจัยได้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์
 2. นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบฝึกเสริม
 ทักษะและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น
 3. นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในทักษะการเขียนและมีความพึงพอใจ
 ในการเรียน